

Trolejbusy místo vodíkových autobusů. Kluž změnila priority obnovy

11.11 2026 17:30, Libor Hinčica, Autobusy Trolejbusy

Rumunská Kluž (Cluj-Napoca) přišla po letech propagování vodíkové technologie se zajímavým prohlášením, když dne 6. 11. 2026 oznámila, že namísto vodíkových elektrobusů upřednostní nákup parciálních trolejbusů.

Neznamená to však, že by město na „vodík“ zcela rezignovalo, aktuální situace je spíše otázkou pragmatismu vedení Kluže, které hodlalo na svůj vodíkový projekt čerpat evropské dotace. Posun v čase ale vyvolával otázky, zda je aktuálně možné vodíkové autobusy a související infrastrukturu pořídit bez toho, že by městu hrozilo propadnutí dotačních prostředků. A tak Kluž raději vsadila na jistotu, když se rozhodla disponibilní prostředky využít na nákup trolejbusů.

Kluž se do vodíku „zamilovala“ už před několika lety, poprvé prezentovala možnost pořízení vodíkových autobusů již v roce 2019, kdy se zástupci vedení města účastnili i konference v Bukurešti, na níž byl mj. představen jeden vodíkový autobus. Primátor Emil Boc neskrýval své nadšení, když o vodíkové technologii prohlásil: *„Tohle je budoucnost,“* a to navzdory tomu, že město jinak přiznávalo, že si je vědomo výrazně vyšších investičních i provozních nákladů u vodíkových autobusů. Od počátku ale hodlalo financovat projekt ze společných peněz evropských daňových poplatníků, a tak bylo dáváno nepokrytě najevo, že smysluplnost investice je vlastně až druhořadou otázkou, protože městský rozpočet samotný bude nákup bolet jen v omezené míře.

Vodíkový projekt začal nabírat konkrétnější kontury v letech 2021 a 2022, kdy se mj. uskutečnil test vodíkového elektrobusu Solaris Urbino 12 hydrogen (v rámci předváděcí tour po rumunských městech) a kdy došlo k zařazení záměru do dopravních a investičních plánů a byly vyčleněny i finanční prostředky pro přípravné práce. Původní idea počítala s nákupem 20 vozů standardní délky, později byla vypracována studie počítající již se 40 vozidly.

Poslední obnova vozového parku trolejbusů se odehrála v roce 2019, resp. na počátku roku 2020, kdy bylo do města dodáno celkem 50 trolejbusů Solaris Trollino 18 s elektrickou výzbrojí od Škody Electric. (foto: Jiří Mejstřík)

V říjnu 2022 si město u technické univerzity v Kluži objednalo poradenské služby, v jejichž rámci mělo mj. dojít k přípravě podkladů pro zadávací řízení na nákup vodíkových elektrobusů i plnicí stanice, a to včetně hodnoticích kritérií. V únoru 2023 už město vydalo i územněplánovací osvědčení (č. 421/2023), které bylo základem pro přípravu studie proveditelnosti výstavby plnicí stanice v určené lokalitě (konkrétně na městském pozemku na ulici Alexandru Vaida Voevod 67). Dne 22. 1. 2024 pak město přijalo usnesení č. 46/2024, kterým byla akceptována studie na nákup dalších elektrobusů (40 ks) a vodíkových elektrobusů (rovněž 40 ks).

Zatímco elektrobusy měly do budoucna pokrýt linky č. 35, 46B a 24B, vozy s palivovými články měly ovládnout linky č. 21, 31, 36B a 52. Bylo přitom zjevné, že političtí reprezentanti byli poháněni primárně snahou o trhání rekordů, když bylo ze strany primátora města vyzdvihováno, že Kluž chce v rámci Rumunska uzmout primát prvního města s vodíkovými autobusy stejně, jako se jí to podařilo v roce 2018 v prvenství v elektrobusech.

V květnu 2024 proběhlo ve městě další testování vodíkového autobusu, tentokrát od portugalské společnosti CaetanoBus. Vozidlo bylo tentokrát nasazeno do ostrého provozu s pasažéry, a to od 8. do 10. 5. 2024, přičemž během dne se pokaždé objevilo na více linkách. Celkem najelo jen okolo 600 km, tedy průměrně jen 200 km denně. Spotřeba vodíku měla činit přibližně 5,1 kg na 100 km, což bylo hodnoceno jako pozitivní výsledek. Zajímavostí je, že účelem prezentace mělo být ukázat výhody vodíku, nicméně k testům sloužil vůz, jenž pocházel z navrácené dodávky z neúspěšného projektu nasazení vodíkových elektrobusů v německém Wiesbadenu (původního ev. č. 74).

Přes vypracované studie a různé stupně dílčích rozhodnutí souvisejících s nákupem vodíkových

autobusů nebyl stále schválen samotný investiční záměr nákupu vozidel. Takové rozhodnutí bylo přijato až v létě 2025 (č. 516/2025) a vedle pořízení vozidel se věnovalo i otázce vybraných úprav veřejných prostorů. Peníze měly putovat z evropských dotací z programového období ohraničeného rokem 2027 (s tradičním dvouletým přesahem realizace do roku 2029), přičemž v první etapě mělo být zakoupeno 25 vozů standardní délky.

Samotné výběrové řízení na nákup vozidel a plničky vodíku ale nebylo stále vypsáno. Dne 6. 11. 2026 pak přišlo město s překvapivým rozhodnutím, že namísto vodíkových elektrobusů pořídí trolejbusy. Některá média prezentovala tento krok jako odklon od vodíkové technologie a přechod k parciálním trolejbusům, jenomže takové zjednodušení je značně zavádějící. Přestože o trolejbusech nebylo v předešlých letech tolik slyšet, město na ně nerezignovalo a nadále s nimi ve svých strategických dokumentech počítalo.

Astra dodávala dříve do Kluže i vozy s karoserií Citelis, které jsou stále v provozu. V letech 2013 a 2014 šlo o celkem 10 kloubových vozů, mimoto byly dříve dodávány i vozy standardní délky, z nichž je aktuálně provozních již jen pět. (foto: Jiří Mejstřík)

V letech 2020 a 2022 dokonce přistoupilo k rozšíření trolejbusového provozu, a to reaktivací dříve vystavěných a léta nepoužívaných trolejbusových tratí (některé úseky nebyly využívány již od roku 1994, tedy takřka 30 let), byť šlo o posílení role trolejbusové dopravy hlavně z marketingového pohledu, protože dopravce tehdy nepořídil žádná nová vozidla a starší naopak s nákupem 50 trolejbusů Solaris Trollino 18 v roce 2019 vyřadil, takže se trolejbusy potřebné na obsluhu nových linek jednoduše sebraly z ostatních tras, které tím byly oslabeny.

Podle dříve zveřejněných článků, studií a vyjádření města lze rekonstruovat, že například zmíněný plán na nákup 40 vodíkových elektrobusů (z listopadu 2021) obsahoval i záměr nakoupit 30 trolejbusů. Už v lednu 2022 byl pak ze strany zastupitelstva města schválen Plán udržitelné mobility

pro období let 2021–2030, který počítal dokonce se 75 novými trolejbusy rozdělenými do dvou etap (50 v I. etapě a 25 ve II.). Mimoto probíhaly i průběžné investice do rekonstrukce stávajícího trolejového vedení a plánovaly se nové tratě (ty nadále formálně v zásobníku projektů zůstávají, otázkou však je, zda k jejich výstavbě ve světle aktuálního dění skutečně dojde).

V září letošního roku si zadal městský dopravce CTP u lokální technické univerzity vypracování studie na použití parciálních trolejbusů, která doplnila dříve vypracované dokumenty týkající se plánované obnovy vozového parku a využití jednotlivých druhů dopravních prostředků. Až do té doby se počítalo stále jen s trolejbusy konvenčními, tedy bez možnosti využití baterií.

Právě parciální trolejbusy by nyní město – v počtu 25 kusů o délce cca 18 metrů – chtělo zakoupit, pročež revokovalo svůj plán na nákup vodíkových vozů z roku 2025 (zmiňované rozhodnutí č. 516/2025). Oficiálně primátor uvedl jako důvody nedostatečnou technologickou vyspělost (po sedmi letech propagování této technologie) a obtížnou realizaci infrastruktury pro výrobu a doplňování vodíku. Současně ale bylo zdůrazněno, že město hodlá uskutečnění svého vodíkového snu jen odsunout na pozdější čas.

Skutečným důvodem nemělo být ani tak reálné procitnutí ve vztahu k limitům vodíkového dobrodružství, ale obavy města, že si celý náročný projekt nepodaří stihnout včas tak, aby na něj bylo možné čerpat evropské peníze. Přehození výhybky na parciální trolejbusy bylo tedy poněkud z nouze ctností. Nákup trolejbusů by měl proběhnout v letech 2027–2028, přičemž část nákladů (8,6 mil. €; cca 210 mil. Kč) by měla poskytnout EU, zbylou částku (17,1 mil. €; cca 417 mil. Kč) by mělo uhradit ze svých prostředků město (obě sumy jsou uvedeny včetně DPH). V porovnání s očekávanými náklady na pořízení 25 vodíkových elektrobusů o délce 12 m a plničky vyjde plánovaný nákup 25 kloubových trolejbusů o zhruba čtvrtinu levněji. V další etapě se pak počítá s pořízením dalších 25 trolejbusů (rovněž článkových).

Url: Trolejbusy místo vodíkových autobusů. Kluž změnila priority obnovy